

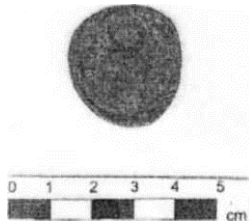
Eser Fotoğraf Çekimleri

Müze Ulusal Envanter Sistemi (MUES) Yaygınlaştırma Çalışmaları kapsamında fotoğraf çekimi hususunda müzelerimizin çalışmalarında yol gösterici olması ve ortak standardın belirlenmesi için gerekli açıklamalar aşağıda yapılmaktadır.

İçeride dışarıda ya da büyük ya da küçük ebatta olsun eğer amaç envanter için fotoğraf çekmek ise bir eserin fotoğrafta kaplaması gereken alan fotoğrafın yaklaşık 4/5 i ya da 3/4 ü olmalıdır.

Bu miktar 2/4 ve altına indiğinde yani eserin fotoğraf alanının yarısı kadar ya da daha azı kadar yer kapladığında sağlıklı bir belge fotoğrafından söz edilemez. **Sekil 1** de görüldüğü üzere eser, fotoğraf alanının yaklaşık 1/20" i kadar bir alanı kaplamaktadır. Bu tür çekimlerde eserin detayları görünmez hale gelmekte detay elde etmek için de yüksek pixell değerinde fotoğraf çekme yoluna gidilmektedir. Bu da gereksiz yere eserin yüksek MB değerinde fotoğraflarının çekilmesi ve gelecekte internet tabanlı bir sisteme yüklenmesinde uzun zaman almasına neden olacaktır. Bir örnekle açıklamak gerekirse; bir sikkenin kadrja doğru oturtulmamış ama detay görmek için yüksek çözünürlüklü bir fotoğrafı çekildiğinde yaklaşık 5-10 Mb boyutunda bir fotoğraf elde edilecektir. Ancak aynı sikke uygun makro bir objektifle çekildiğinde 1-2 Mb arasında bir fotoğraf rahatlıkla MUES envanter modülü için gereken fotoğraf ihtiyacını karşılayacaktır.

Önemli noktalardan biri de büyük boyutlu eserleri çekerken, eserin detaylarını görmek için fotoğrafın Mb değerini aşırı büyütme yani çok yüksek pixell değerinde fotoğraf çekimi yapmak yerine eserin gösterilmek istenilen ya da özellikle noktalarının ayrıca fotoğraflanmasıdır. Örneğin bir heykelin elinde tuttuğu asa, heykelin saç ya da elbise kıvrımları ya da bir halının motifleri doğrudan tek karede yüksek çözünürlüklü fotoğraf çekmek yerine gösterilmek istenilen detay ayrıca fotoğraflanabilir.

Şekil 1: Tercih edilmeyen çekim örneği

Fotoğraf alanında eserin kapladığı alan 2/4 ve altına indiğinde fotoğrafın poz değeri fon alanı daha homojen bir yapıda olacağından eserin istenilen ışık değerine sahip olmasını da zorlaştıracaktır.

Yine özellikle sikke fotoğraflarının çekiminde dikkat edilmesi gereken önemli bir nokta dış çekim yapılan objektiflerin sikke çekiminde kullanılmasının sağlıklı sonuçlar vermeyeceğidir. Sikke çekimlerinde IX ya da 1:1 olarak tanımlanan (hatta üstü) büyütme oranına sahip objektifler kullanılması tavsiye edilmektedir. Kullanılan objektifin çekimi yapılan esere (eserin görüntüsünde deformasyona yol açmadan) elden geldiğince yaklaşma olanağı tanınması önemlidir.

Müze envanterine kayıtlı sikkeler yaklaşık 4 mm' den 40 mm' ye kadar olabilmektedir. Bu açıdan bakıldığında 4 mm lik bir sikkenin kendinden 10 kat büyük olan 40 mm lik sikke ile aynı kadrada çekilmesi doğru bir yöntem olmayacaktır. Bu nedenle 4 mm' lik bir esere yaklaşmakla 40 mm'lik bir esere yaklaşmak arasında mutlaka fark olmalıdır.

Şekil 2: Tercih edilen çekim örneği (dikey) Şekil 3: Tercih edilen çekim örneği (yatay)

Eser fotoğrafı çekerken ölçek (eşel) kullanılması fotoğraf çekilirken envanter numarasının bulunmasının gerekliliğine "Yaygınlaştırma Kılavuzunda" yer verilmiştir. Sikke çekimi konusunda Şekil 2 ve 3 de yer alan örnek çalışmalar kullanılabilir.

Eserlerin boyutuna göre ölçekler "cm", "mm" ya da "m" cinsinden olabilir.

Şekil 2 ve 3 de yer alan örneklerin birebir aynı şekilde kullanılması gibi bir zorunluluk bulunmamakla birlikte daha önce de belirtildiği gibi fotoğraflarda envanter numarası ve ölçek kullanılması zorunludur. Bugüne kadar fotoğraf çekimini tamamlayanlar ya da çekimleri devam edenler çekmiş oldukları fotoğrafları bu nitelikleri (eser fotoğraflarında ölçek ve envanter numarası bulunması) taşımakta ise herhangi bir değişikliğe gitmeleri gerekmemektedir. Ancak çekim süreci devam eden ya da çekime yeni başlayacaklar için Şekil 2 ve 3 de ver alan fotoğraflar örnek alınabilir.

MUES Envanter Modülüne 10 Mb gibi oldukça yüksek çözünürlükte fotoğraf yüklenebilmektedir. Ancak pek çok müzemizdeki internet alt yapısındaki sorunlar ve sistemin daha hızlı ve sağlıklı çalışması için bu tür internet tabanlı ulusal veri tabanlarında yüksek çözünürlüklü fotoğraf tercih edilmemektedir. Bununla birlikte eserlerin fotoğrafları çekilirken müze arşivinde saklamak ve gelecekte sergi, kitap ve talep eden araştırmacılara sağlanmak üzere eserin yüksek çözünürlüklü fotoğraflarının da çekilmesi yararlı görülmektedir.